SP-01 · Bài 3

Ai làm việc gì trong một đội làm sản phẩm

Lớp Nghề phát triển sản phẩm gồm những việc gì

Học xong bài này bạn sẽ

- gọi được tên các vai trong một đội làm sản phẩm bằng chính việc mà vai đó làm.
- Nói được vai nào có quyền quyết, vai nào chỉ góp ý, và vai nào phải nói ra câu đạt hay chưa đạt.
- Soi lại đội mình đang làm và chỉ ra được vai nào hiện không có ai nhận.

1 · Bảy vai cần có trong một đội làm sản phẩm, gọi theo việc họ làm

- Người quyết sản phẩm làm cho ai và giải việc gì
- Người nói thay người dùng
- Người thiết kế kỹ thuật
- Người thiết kế phần người dùng nhìn thấy và chạm vào
- Người lo làm được ở xưởng
- Người kiểm và nghiệm thu chất lượng

2 · Trong một quyết định, chỉ một vai được quyết, các vai còn lại góp ý

- Chỗ lẫn lớn nhất của một đội không phải ở chỗ ai làm gì, mà ở chỗ ai quyết.
- Quyết: Nói ra câu cuối và chịu hậu quả nếu câu đó sai.
- Được hỏi không có nghĩa là có một phiếu.
- Vậy làm sao biết quyết định nào thuộc vai nào.
- Câu hỏi dạng làm cho ai, giải việc gì, lần này gồm những gì thì thuộc người quyết sản phẩm.
- Mỗi loại câu hỏi thuộc về một vai quyết, và muốn biết ai thật sự đang quyết thì hỏi ai sẽ bị gọi lên giải trình nếu quyết định sai. -->

3 · Một người gánh ba vai thì vai nào bị bỏ trước, và vì sao

- Một người gánh ba vai thường không làm chậm gấp ba.
- Thứ tự bị bỏ đi theo một quy luật đơn giản: vai nào có hạn chót do người khác đòi thì vẫn được làm, vai nào không ai đòi vào ngày nào thì bị bỏ bớt trước.
- Vai thứ hai bị bỏ bớt là vai nghiệm thu.
- Nhưng thứ mất lớn nhất khi gộp vai không phải là một phần việc.
- Hậu quả rơi vào ba chỗ, theo thứ tự thời gian.
- Dấu hiệu nhận ra tình trạng này: tìm trong biên bản mấy cuộc họp gần nhất xem có chỗ nào ghi chữ chưa đạt không.

4 · Đội nhỏ gộp vai thế nào để vẫn còn chỗ kiểm

- Mục này dựa trên những gì chúng tôi thấy khi làm việc với các xưởng trong nước, chưa phải số liệu khảo sát.
- Nguyên lý để gộp cho đúng chỉ có một câu.
- Từ câu đó ra một phép thử dùng được cho từng cặp vai bạn định gộp.
- Theo phép thử đó, ba cặp sau gộp vào là mất chỗ kiểm.
- Cặp thứ nhất là người quyết đề bài và người nghiệm thu kết quả.
- Cặp thứ hai là người làm và người kiểm chất lượng của chính phần mình làm.

Bảng tổng hợp

Bảng tổng hợp bảy vai và việc mà mỗi vai quyết

Vai, gọi theo việc	Việc chính	Câu hỏi vai này quyết	Dấu hiệu đội đang thiếu vai này
Người quyết sản phẩm làm cho ai	giữ đề bài, chốt phạm vi mỗi lần ra hàng	làm cho ai, giải việc gì, lần này gồm gì	danh sách tính năng chỉ dài ra
Người nói thay người dùng	gặp người dùng thật, mang về nguyên văn	người dùng nói gì, làm gì	câu nào về người dùng cũng mở bằng chữ chắc là
Người thiết kế kỹ thuật	biến đề bài thành thứ chạy được	làm thế nào cho đạt	bản vẽ ra trước khi có yêu cầu đo được

Bảng tổng hợp

Bảng tổng hợp bảy vai và việc mà mỗi vai quyết tiếp

Vai, gọi theo việc	Việc chính	Câu hỏi vai này quyết	Dấu hiệu đội đang thiếu vai này
Người thiết kế phần người dùng chạm vào	hình khối, bố trí, thứ tự bước dùng	chạm vào gì, theo thứ tự nào	chạy đúng mà người dùng vẫn dùng sai
Người lo làm được ở xưởng	nối thiết kế với máy và nhà cung cấp	xưởng nào, giá nào, sai số nào	thiết kế xong mới biết không ai làm được

Bảng tổng hợp

Bảng tổng hợp bảy vai và việc mà mỗi vai quyết tiếp

Vai, gọi theo việc	Việc chính	Câu hỏi vai này quyết	Dấu hiệu đội đang thiếu vai này
Người kiểm và nghiệm thu chất lượng	dựng phép đo, chạy thử, kết luận	đạt hay chưa đạt	nhiều tháng không thứ gì trượt lần đầu
Người điều phối tiến độ và nguồn lực	giữ nhịp, báo sớm khi mốc sắp trượt	việc nào trước, mốc nào phải lùi	ai cũng chờ một người khác mà không biết là ai

Phần giá trị nhất của bài

Chỗ người ta hay làm sai

- **Tưởng ai có mặt trong cuộc họp cũng có phần quyết**

  Cách tránh là mở đầu bằng một câu nói rõ việc gì còn mở, việc gì đã chốt, và với việc còn mở thì ai nói câu cuối.

- **Không ai nhận vai nói thay người dùng, vì ai cũng tưởng người khác đang làm**

  Cách tránh là viết thẳng tên một người vào vai này, kể cả khi người đó còn gánh hai vai khác, rồi đòi họ một việc có hạn chót cụ thể trong từng chặng.

- **Giấy tờ ghi đủ bảy vai, nhưng đọc kỹ thì cả bảy quy về một hai người**

  Cách tránh là đọc bảng phân vai theo chiều ngược: không đọc theo vai, mà đọc theo tên người, xem mỗi người đang giữ những vai nào...

Ví dụ để khái niệm sáng ra

Ví dụ minh hoạ

- Năm 1986, tàu con thoi Challenger của cơ quan hàng không vũ trụ Mỹ vỡ ngay sau khi phóng.

Điều rút ra: gộp người quyết với người nghiệm thu thì chỗ kiểm vẫn còn trên giấy, nhưng nó không còn nói được câu chưa đạt.

Ví dụ dưới đây lấy từ một báo cáo điều tra của chính phủ Mỹ đã công bố toàn văn, nên bạn tra lại được.

Bài tập tự chấm

Thử nhìn lại việc của mình

- [ ] Lấy đúng một sản phẩm hoặc một dự án mà bạn đang tham gia, không lấy cả công ty.
- [ ] Viết ra một trang gồm hai phần.
- [ ] Phần một, kẻ hai cột: cột trái ghi tên bảy vai trong bảng tổng hợp, cột phải ghi tên người đang thật sự làm việc đó trong dự án của bạn, vẫn theo cách của bài 1: ghi tên người.
- [ ] Vai nào không có ai thì để trống, đừng điền cho đủ.
- [ ] Phần hai, đọc lại bảng vừa viết theo chiều tên người: với mỗi người xuất hiện từ hai lần trở lên, ghi ra họ đang giữ những vai nào...

Cách tự chấm và lời giải mẫu nằm trong bài trên trang web.

m.school

Đọc trọn bài và làm bài tập tại

mschool.meslab.org/lop/SP-01/bai-03.html

m.school by MES LAB · học không mất phí, không cần đăng nhập